

LÁNG ORSOLYA

SEBZETT KÖVEK

■ Miután mindent rendben tudott, Thea magunkra hagyott minket, nézzétek el visszavonulásomat, szabadkozott kivékonyodott anyagú pizsamájában. A Szépkezű Theofánt lakásában marasztalta az éjszaka, én állandó vendége voltam. Ha kellett, bevásároltam néha, de többnyire a gangra kivitt kicsi sámlin üldögéltem, olvasgattam, és őt tanulmányoztam éjjel-nappal. Fontos volt nekem, hogy a hajnali félhomályban közel hajolhassak arcához, belerévedjek az oszcilláló pontokba, amelyek sivatagi homokszemcsékként munkálnak az arc folyamatos átalakulásán. Thea újra hozzám szokott, bár egészen másként, mint azelőtt. Tőlem függetlenül élt velem, engedte, hogy mellette éljek. Hallottam odabentről térdére nehezedő teste alatt az ágy reccsenését, és a kattanásról tudtam, feje fölött átnyúlva eloltotta a lámpát. Én nem vendég vagyok, töltött el a megbizonyosodás néma ujjongása, amennyiben a hangok mellé a valóságnak megfelelő képet tudok magam elé képzelni.

A pipa füstje szétmállott közöttünk, a Szépkezű Theofán tenyerében kihűlt a fa, amelyen ajkunk leheletvékony lenyomata felülírta egymást. Dohánytáskájából kicsúszott a fényes pipaszurkáló, a gyufaszálak felgyűltek a combja mellé dőlt doboz egyik felében. Éjfél jóval elmúlt, ő kora reggel dolgozni megy, engem a reggelre izmossá érlelődő elhatározás köde nyel el. Amikor tegnap a Szent György-szobor tövében egymásba botlottunk, meghívtam Theához. Mielőtt elváltunk volna, békaperspektívánkból megcsodáltuk a gótikus háromszög diadalát. Barátom jelenléte rávezetett egy aprócska részletre, amelynek létezése fölött eddig elsiklott figyelmem. Lelepleződése nemcsak egy mestermű kereknek hitt üzenetéhez fűzött mellőzhetetlen lábjegyzetet, de lyukat rágott a maradéktalan győzelemben való hitünkön. Szent György lovának patája mellett, a szikla repedéseiből kinövő gyom között egy gyík húzódott meg észrevétlenül. Láthatóan elmerült a harc szemlélésében. Jelenléte ahhoz túl jelentéktelen, hogy a sárkányölő figyelmet szenteljen rá, de zavartalanságát éppen ennek köszönheti – nyugton érlelődhetnek benne a sárkánygyík vonásai. Összenéztünk, és a felismerés állapotában alig ismertük meg egymást.

Néhány napja a varrógép kovácsoltvas lábába rúgtam mezítláb. Kislábujjam aznap feldagadt, Thea gyógynövénykivonattal átítatott kötést tett rá. A szándékolts és a véletlen tettek között ingoványos talajon mozog a határ. Álönfeledtségemben boldog voltam, hogy figyelmemet megnyertem magamnak egy kis időre. Másnapra ritkultak a nyilalások, egyidejűleg visszafogottabb árnyalatra váltott a bőr lilája. Elveszítettem ezt is, a fensőbbbséges sántításomat. Te vagy a realitástól legerugaszkodottabb ember, akit ismerek, felelte nemrég Thea kérésemre, hogy egy szuperlatívusszal hurkoljon körül. Csak napokkal később értettem meg, hogy az ő valóságának számúzottje vagyok.

A Szépkezű Theofánnak felkínált joghurt tetejére előbb gondosan elhelyezett néhány szem áfonyát, majd megdöntötte a tálat, és kis zuhataggal elfödte a dekorációt. Hogy lásd, szépérezésem bőkezűséggel elegy. Koccanások, érintések eszközön, edényen, porhanyó ételen. Elcsent és nyíltan átnyújtott tekintetek, szavak szövőszékén terjedő szövétnek, s hogy tovább tartson a beszélgetés, visszabontott sorok. A vacsora lecsengésével Thea középkori kőfaragványok képeskönyvét hozta elő. A Szépke-

zű Theofán ölébe vette, fölé hajolt. Csak akkor tette fel az asztalra, amikor megszólalt: kőtakaró, kőfény a Szent Lázár-katedrális homályában. Az angyal a három királyok ágya mögé kerül. Nyitott szemmel alszanak. Egymáshoz súrlódik meztelen bőrrük, koronájuk egymásra nehezedik. Már elindult, de még nem ért oda az angyal ujja az alvó kezéhez.

Összecsombolygatott papírszalvétámból egy kicsi szarvast formáztam. A Thea előtti tenyérnyi tisztásra tettem le, tányérja helyére. A lámpa bójaként lebegett fáradtságunk zátonya fölött. Thea felvette, hogy tenyeréből szemlélhesse meg a szarvast, és körülményes óvatosságában borospoharába ejtette. A vörös folyadék egy szempillantás alatt itatta át a fehér pehelytestet, amelyet megsokszorozódott súlya az üvegmeder fenekére rántott. Döbbsen néztük, mi képes lezajlani egy pohár rezzenéstelen szenvtelenségében. A szándékolt és a véletlen tettek között ingoványos talajon mozog a határ. Ez a ki nem mért mozdulat sajtó lábujjam mellé került a hibák birodalmában. Esendőségével megváltott, és lehetővé tette a menekülést azon a kis hasitékon át, amit a két ember közötti bénító vákuumba ejtett.

SOROK EGY KERTTULAJDONOSHOZ

■ Maga akkor felhívott, hogy menjek, ha nincs égetően sürgős dolgom éppen, induljak akár rögtön, mert kegyes napok ezek, megriktult a nyár. Én meg otthagytam a lerakatot, ahol reggel óta leltároztunk a kavargó porban, öklömbe harapva eredtem futásnak a csendes utcán, és először éreztem felszabadítóknak, hogy a biciklimet ellopták.

Nemrég összefutottunk, és ez a találkozás indított el maga felé újra, nem ezen a délutánon, hanem az utóbbi napok minden önvizsgálatot tartott pillanatában, anélkül hogy tudnám, eléri-e magát gondolataim, eregettem őket egymás után papírcsónakokként, szem elől tévesztve mindet. Valami volt a levegőben, ami természetessé tette a véletlen egybeesést, hogy ugyanazon az enyhén borús délelőttön ment át mindkettőnk a hídon, maga is valakivel, én is valakivel, de pár pillanatig egymás felmerülő alakjába gabalyodva. A véletlenek sokáig csiszolódnak valahol, hangolnak, mint a zenekarok, hogy végül tökéletességükben hulljanak elénk. Ha megfelelő szög-ből süt a nap, és nem a dél merőlegességéből zuhog a fény, a víztükroknél még a vasrács is lágy foltokra hull, szirmokként lebeg. Maga soha, egyetlen gesztusával sem kötözött, de oldásainak elkötelezettjévé tett, és ha ez a kötődés látható volna, akár itt, a korlátoltan hömpölygő víz fölött, tükröző és tükrözött szembesüléséhez hasonlítana. Könnyedén fordult felém mosolyának olajozottságában, kézfogásából mégis megéreztem, hogy belül könnyeitől rozsdázik minden íze. Tetőtől talpig végigmért, láthatta, hogyan feszeng lábam a betoretlen bőrcipőben, aztán magamra hagyott, mint egy láncrea vert szabadulóművészt, hadd boldoguljak, találjam fel magam.

A faszor az évtizedek óta használatlanul maradt strand mellett vezetett, az ágak mögött láttam a semmibe meredő ugródeszkát. Alig volt járda, de száradt már a cipőtalpakkal ledöngölt sár. És átellenben készült a futballstadion, kráterek és a belőlük származó föld összevisszaságában, mintha bombatalálat érte volna a kopár teret. A látómezőn szokatlan úr szúrta szemem sarkát, s még gondolkodnom sem kellett, hogy minek a helyén, mert a látvány előzékeny, és nem rejteget semmit, legfeljebb

valóban nélkülöz: ott hevert feldarabolva a famatuzsálem elefántkóros törzse, amelyen egyszer a maga keze simított végig, még amikor a fa- és háncsedények apró páternoszterekként jártak le s fel az évszázadokba belefásult kéreg alatt. Míg azon tétováztam, hogy engedek az évgyűrűk örvényének, és átvágok az úttesten, hogy érzékeny búcsút vegyek egy relikviától, egy kék konflis csilingelt át előttem, tarka póniló húzta, bakján napszemüveges férfi lendítette karját cowboykalapja felé. Mosolyra vonta számát, mint egy jelenés, és ottmarasztalt azon az oldalon, amely a rakpartnak futott. A fasorból kiérve újra szaladni kezdtem, kifehéredett körülöttem a betontáblás folyópart, kitágult az ég, mintha közelebb került volna, és a gyérülő sorú tüzemeletesek mögött maga egy sajátos ízlésvilágról tanúskodó blúzban arra várt, hogy belecsoppenjek magányába. De én addig még egyszer eltévedtem. Ismeretlen kanyarokról, kerítésekről elhittem, hogy csak nem emlékszem rájuk, maga persze azt képzelhette ezalatt, hogy kényelmesen közelgek, sötétedik, gondolta kissé bosszúsán, utolsó rózsáit öntözgetve, mihez kezdünk egymással a félhomályban. A kertkapun lakat. Mozgást sem látok. Várt rám, aztán elment, ezen tűnődtem, lehetséges-e, amikor végre észrevette ácsorgásomat, két portával odébb, és lekiáltott, kit keres. Még jó, hogy beszélhetünk egymással, azt éreztem: hogy a szó bebútorozza képzeletünket, amely fehér falaival riasztó üres lakás. Bármilyen beleálmodható, de mégis csak egy ágy, egy asztal, egy szekrény sivár, de megfogható jelenléte teheti otthonossá. A szalmakalapja is szép, mondta, és magától is az, hogy idetalált. Kertésznadrágot vett tengerészblúzza? Honnan jön? Tengeri sószaga van. Amikor hullomás szilváért hajolt, rám villantak nadrágja farzsebéről az odadörgölt, gyomlálástól sáros ujjak csíkjai. Ez itt hát a kert, a közeli, de távoli paradicsom. Egy termékeny sáv a gizgazos domboldalban, a páratlan évszakokban illatozó fákkal, a meredek, keskeny birtok derekán pár lépéssel körülkerülhető faház, pincéje, tornáca mintha dísz volna, mégis a szükségét szolgálja, a szobában ágy és a falon tükör. A város zaját feldobja ugyan a folyó felszíne, a csend mégis itt van. Kerberosz szimatol a kapu előtt. Hozzon székeket, fordult felém, és a pincelejárát előtti placc felé intett, oda tegyem, ahonnan télen látni leginkább a várost, de nyüzsgő, szaporodó fényeiből sejteni most is, ez pedig támpont lehet egymásra maradt tekinteteinknek. Oda evickélhetnek ki megpihenni, valahányszor elfogja őket a tériszony. Hozott egy széket maga is, két metszett üvegpohár alatt tálcaként egyensúlyozva, majd elmerült a pincében. Nem is az íze jó neki, kiáltotta ki, az orrába küldje fel az aromát.

Féltem, hogy megbotlom vagy elcsúszom a harmatlepte fűvön, és közben támaszkodni sem tudok az előzékenyen átvett szatyrok, gyümölcscsel megpakolt kosár miatt. Láttam, hogy maga is bizonytalan a kavicsos úton, olykor körültekintően kikerült valamit, mintha felelősségteljes döntés volna mindahány lépése, máskor meg szórakozottan bírta őket az irányra, mit sem törődve azzal, hogy bokája meg-megbiclik. Ereszkedtünk, közeledtünk a város felé, én és maga, egy térben, egy időben. Kétségtelen, de bizonyítékok nélküli. A hídon eszembe jutott a híd, ama másik. Itt nemrég még nem mehettünk volna át a túlsó partra, mondta, ezt valahonnan készen hozták ide. Levágták a partról és idehozták. Fázik, kérdezte a lépcsőház bejáratának villanyfényében, és úgy himbálta lakáskulcsát, mintha a háta mögötti tömbház egészen a magáé volna. Odaadnám a kabátomat. Feladom, mondta, és nevetett. A kezében tartott ágakat, gyümölcsöket megkerülve rám kanyarította. Aztán gomboljon rám, mondtam.

Innentől fogva távolodtam, bár megrakottan, akár egy kerti máglya.